

ԵՐԿՐՈՐԻ ՏԱՐԻ
ԹԻՒ Տ.

ՕԴՈՍՏՈՍ 31
1867.

Ս Մ Ս Ա Գ Ի Ր

ԱՐԳԱՅԻՆ ԻՆՆԵՍԻՐԵԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԳԻՏԱԿԱՆ

ԵՐԿՐՈՐԻ ՆԱՄԱԿ ԳԵՐ ԻՍԱՀԱԿ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ Ի ՍԵՒԱԳԻՆԷ

ԳԵՐԱՊԱՏԻ Իսահակ եպիսկոպոսի վերայ նոր տեղեկութիւններ չունիմք մեր ընթերցողաց հաղորդելու, որոնք՝ ինչպէս և մեր՝ մեծաւ անձկանօք ա կրնո՞ւնք կը սարսու՞մք խմանալու թէ ինչ վախճան արդեօք պիտի ունենայ նորա նուիրակութիւնը, որոյ յաջողութեանն կամ անյաջողութեանն կախեալ է քաղաքական կարեւոր խնդիր մի Վնդզից զահէճին և Հապէշու արքունեաց մէջ:

Վերջին նամակը զոր ստացած եմք Սեւազինէն, կ'իմացընէ մեզ թէ յունիսի առաջին օրն ծամբայ ելած են անկէ ի Վասէլլա երթալու, և անկէ մինչև ի թաղաւորանիստ տեղը 17 օր

ուան ծանաարհ է, որ ըսել է եւ թանաաւն և երկու օր է որ հասած են. սակայն ինչպէս որ գրած էր երկրորդ նամակին մէջ Սեւազինէն անդին անցնելէն յետոյ անհնար է նամակ խրկել մեզ և տեղեկութիւն մի հաղորդել. վասն որոյ որ եւ իցէ սարձայնութիւններ որ կը ըսուին անոնց մասին արժէք մի չունին, այլ սուտ համբաւներ են առանց ստուգութիւն մի ունենալու:

Երրորդ նամակին մէջ կը ծանուցանէ, թէ մայիս ամսոյն 23 ին Ղառախէն մեկնելով 27 ժամուռն մէջ հասեր են ի Սեւազին, զոր կղզի կ'անուանէ, գեղեցիկ օդով: Հոն քաղաքին դիմաց

վեց օր վրանի տակ քառանդին պահե-
լէն յետոյ, խաւածա ՚Կեդրաքի համ-
բաւաւոր յոյն վաճառականը զիրենք
աններով քաղաքապետին քով կը տա-
նի, որուն յանձնարարական գրուածի-
ներս ունէին Ղիտտէէն: Այսեմասոյց
քաղաքապետ Պէյը մեծ պատուով կ'ըն-
դունի զիրենք, և նոյն երեկոյն փա-
ւաւոր հացկերոյթ մի կուտայ. և հե-
տեւեալ օրը յատուկ զապթիէով ի
Քատէլլա կը իրկէ զիրենք ամենայն
հանդատութիւն, ուսկէ անդին, ինչ-
պէս ըսինք՝ 17 օր է, և ուղտերու կա-
րաւանով կ'երթուի: Աորին Վերա-
պատուութիւնը խիստ մեծ գոհունա-
կու թիւն ցոյց կուտայ և շնորհակալու-
զգացմամբ կը յայանէ վերոյիշեալ խա-
ւածա ՚Կեդրաքի մարդասիրութիւնը,
որ քարանձիման եղած ժամանակնին
հին գօր ամբողջ իրենց բոլոր պիտոյքն

հոգացեր է թէ ի պատիւ երեսոց մեր
նախրակոց, և թէ մեծապատիւ հիւ-
պատան Մեդ զից օր ի Ղիտտէ, ուս-
կէ յանձնարարական գրութիւններ ու-
նէին: Ամանապէս մեծ շնորհակալու-
թիւն ցոյց կուտան Քարանձիմայի տե-
սուչ մեծապատիւ Ֆիլիպ Ալեքսան-
պէկէն, որ իւր մարդասիրութենէն ի
զանձ քարանձիմայի սովորական սուր-
բին ալ շնորհուիլ:

Այսպէս ուրեմն մեր Վերապատիւ
Նախրակին և իւր ընկերաց ճանաչ-
պարհորդութիւնը մինչեւ ի Հապե-
շու երկիրը սոք կոխելնին յաջողու-
թեամբ եղաւ. կը յուսամք որ սաս-
ուածացին նախախնամական Վթու-
թիւնը իրենց նախրակութիւնն ալ
նպատակին համեմատ կը պոսակէ, ի
պատիւ ընդհանուր Ազգիս:

ՍՈՒՐԲ ՅԱԿՈԲԱՅ ՊԱՆՈՒՅ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

ԵՂԻՑԻ ԼՈՅՍ

(Հարանախրութիւն տես թիւ 7:)

« Երբ փրուզ (1) Հայուն ձեռք Անտիօք քաղաքը
Տարենայ իշխան Բոհեմոնտի յանձնաւեցաւ (1098)
Փաւէր ար Շարդը Ռարանու Բ Պապին այսպէս կը
գրէր. « Ըստ լաւ կարողացանք մենք նաւածել զթուր-
քերն . . . բոցց Գուենայ, Հայոց, Ասորոց ու Յակո-
բիկեանց հերետիկոս: Թեանց ոչ մ'անբաւական գըտ-
նուեցանք »: Պարն ար Հասի Ամալֆիտեանց վերայ
խոսելով Գոսթրիտոյ Բուլճանի պատմութեան մէջ
կը ճանաչանէ թէ, « Ամալֆիտեանք 1048 թուա-
կանին Եգիպտոսի Սուլթաններն . . . հրահան ըս-
տացան Երուսաղէմէ մէջ ճառուս մի շինելու և բոս-
լաֆիտեան ծիօն պատարագ մատուցանելու . այս

Frat Lux !...

(Suite, voir page 114.)

«Après la prise d'Antioche (1098) livrée à Bohémond prince de Tarente, par l'Arménien Phirous, Foulcher de Chartres, écrivait au pape Urbain II: «Nous avons en effet bien pu dompter les Turcs et . . . mais nous sommes restés impuissants contre l'hérésie des Grecs, des Arméniens, des Syriens et des Jacobites». Le baron de Hody, en parlant des Amalfitains, dans son histoire de Godefroid de Bouillon, nous fait savoir que, «Les Amalfitains, en 1048, obtinrent des Sultans d' Egypte.....la

(1) Phirous ou Béros était Persan d'origine, et non pas Arménien, comme atteste sa dénomination, et comme affirme aussi Abulfarage. Anne Comnène est le seul qui prétend, qu'il était Arménien. Un chronologiste grec ne peut être préféré à un historien Arabe dans les relations appartenantes à l'histoire arabe. C'est une supposition aussi de prétendre que, Phirous était chrétien, et qu'il avait abjuré sa religion.

(1) Փրուզ կամ Պերուզ, ինչպէս իւր անունն ալ
կը ցուցնէ, և ինչպէս Ապուլֆարաճ կը հաստատէ,
Պարոնի էր ազգաւ և ոչ Հայ, և Անու Կոնստանտին
միայն օր կը սինդէ Հայ բնոյց, որ շիրմար Արաբա-
ցի հէ զինակի մի շարի հաստատութիւն ունենալ: Եւ
քրիստոնէոյ լինելն և իւր հաւատքն ուրանող աւե-
րկենթադրութիւն և քան տուողութիւն: